

som vedtaget, der kommer i Strid med Grundloven, saaledes som den ved fornævnte Grundlovsbestemmelse er forandret, ikke skulde have Noget at betyde; thi — sagde han — det er jo Geheimestatsraadet, der vil komme til at afgjøre, om Noget er blevet vedtaget, der maatte ansees for at være i Strid med Grundloven. Det forekommer mig, at deri ligger, at et eventuelt Grundlovsbrud skulde være Gjenstand for Geheimestatsraadets Paaktjendelse; men det troer jeg aldeles ikke; jeg troer, at, naar der bliver Spørgsmaal om, hvorvidt et Grundlovsbrud maatte være begaaet af en Minister, selv under Paaberaabelse af Bestemmelser i Fællesforfatningen, Forumet for et saadant Spørgsmaals Afgjørelse da er Rigsretten, og navnlig den danske Rigsret, men aldeles ikke Geheimestatsraadet.

Madvig: Jeg vilde maaffee ikke have taget Ordet, naar ikke den ærede sidste Taler havde berørt et Punkt, der var det, hvorom jeg havde tænkt at ville sige et Par Ord. Jeg anseer denne Sags Fremme for saa vigtig, jeg har en saadan Overtydning om Nødvendigheden af at vedtage, at Fællesforfatningen og Grundlovsindskrænkningen træder i Kraft, jeg anseer Udkastet til Fællesforfatningen for at være saa fuldkommen taaleligt, at jeg ikke har, og allerede i lang Tid, siden jeg har lært det at kjende, ikke har havt nogen Tvivl om, at jeg vilde sige Ja. Men jeg vil sige, at jeg hellere stemte Ja, naar der var foreslaaet simpelthen at vedtage Beslutningen, som den er forelagt af Ministeriet, end jeg nu gør det; og dette berører just de til Beslutningen knyttede Forbehold, saaledes som Forslaget til Beslutning er forelagt af Udvalget. Jeg vilde, — hvis jeg overhovedet havde Frygt for den Art af Bedømmelser, — maaffee her frygte for at blive anseet for særstndet, og jeg skal da ganske kort angive min Stilling til denne Sag. Jeg nærer ikke mindre Interesse for, at Friheden i constitutionel Form fremtidigt bliver opretholdt under Fællesforfatningen, end nogen Anden, og jeg staaer saa fjernt som muligt fra

dem, der søge et Slags Triumph i, at Rigsdagens Magtfuldkommenhed i denne Sag er indskrænket, idet Rigsdagen kun kan sige Ja eller Nei. Men, idet jeg staaer fjernt fra disse, saa søger jeg Garantierne for vor fremtidige Frihed andetsteds end der, hvor Udvalget, — i det Ringeste for saavidt disse Forbehold angaaer, — søger dem, og jeg opfatter Rigsdagens Stilling noget anderledes. Garantierne for den fremtidige gode Udvikling af Fællesforfatningen søger jeg i selve Fællesrepræsentationen, saaledes som jeg efter Udkastet og efter Folkets Stemning anseer det for vist, at den vil blive dannet; jeg søger dem i Udkastets utvetydige Bestemmelser, og jeg søger dem i den Fortolkning og i den Udvikling, som disse Bestemmelser ikke kunne undgaae at faae fra Fællesrepræsentationens Side, efter alle de faktiske Forudsætninger, under hvilke Udkastet er fremkommet. Ved Siden af disse Garantier anseer jeg det for en heldig Omstændighed, at et Ministerium, som jeg for min Deel ogsaa har Tillid til, sandsynligvis, — og jeg ønsker i høi Grad, at det maa blive saa —, vil komme til at indføre Fællesforfatningen i Livet. Men dette Punkt, dette enkelte Ministerium, kan ikke være Noget, der væsentlig begrunder min Tillid til Sagen eller min Stemmegivning i denne Sag, — som jeg alt forhen har sagt; og jeg seer ikke i det, der fra Ministeriets Side er yttret under Forhandlingerne med Udvalget, Andet end enten Saadant, der ligefrem, selv uden disse Yttringer, maatte forudsættes og vilde forudsættes af den tilkommende Fællesrepræsentation, eller ogsaa Saadant, der ikke er yttret paa en Maade, hvorpaa det kunde blive fuldkommen bindende eller faae nogen væsentlig Betydning. Hvad angaaer dernæst Rigsdagens Stilling til denne Sag, saa er denne Stilling givet ved Begivenhedernes Udvikling og ved Rigsdagens egen forstandige Erkjendelse af denne Udviklings Gang. Ifølge denne Udviklings Gang har Rigsdagen ikke forbeholdt sig at beslutte Noget om Enkelthederne i Fællesforfatningen; men den har blot forbeholdt sig i Almindelighed at kunne sige Ja eller Nei til, at Fællesforfatningen traadte i Kraft og Grundloven